

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 6 października 2016 r.

Poz. 5924

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR KN-I.4131.1.347.2016.2 WOJEWODY WIELKOPOLSKIEGO

z dnia 3 października 2016 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446),

orzekam

nieważność § 6 ust. 1 załącznika do uchwały Nr XXII/144/2016 Rady Gminy Godziesze Wielkie z dnia 30 sierpnia 2016 roku w sprawie uchwalenia regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Godziesze Wielkie – ze względu na istotne naruszenie prawa.

Uzasadnienie

Rada Gminy Godziesze Wielkie na sesji w dniu 30 sierpnia 2016 r. podjęła uchwałę Nr XXII/144/2016 w sprawie uchwalenia regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Godziesze Wielkie.

Uchwała została podjęta na podstawie: „art. 18 ust. 2 pkt 14a, 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r., poz. 446) oraz art. 90f ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2015 r., poz. 2156 z późn. zm.)”.

Uchwała została doręczona Wojewodzie Wielkopolskiemu w dniu 5 września 2016 roku.

Organ nadzoru dokonując badania zgodności z prawem powyższej uchwały, stwierdził co następuje:

W § 6 ust. 1 Regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Godziesze Wielkie, stanowiącego załącznik do uchwały Nr XXII/144/2016 (zwanego dalej Regulaminem), Rada Gminy Godziesze Wielkie postanowiła że: „Stypendium szkolne udzielone w formie, o której mowa w § 5 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz ust. 2 regulaminu będzie przekazywane rodzicom, opiekunom prawnym lub pełnoletnim uczniom, jako częściowa lub całkowita refundacja kosztów, poniesionych i udokumentowanych zakupów i opłat, na podstawie oryginałów (lub poświadczonych za zgodność z oryginałem) rachunków i faktur dotyczących dofinansowanych kosztów zakupów lub opłat edukacyjnych”.

W opinii organu nadzoru wyżej wskazany zapis na podstawie, którego dokumentami potwierdzającymi poniesioną częściową lub całkowitą refundację poniesionych kosztów są: oryginały (lub poświadczony za zgodność z oryginałem) rachunki i faktury, należy uznać za naruszający art. 90f pkt 1 w zw. z art. 90d ust. 1 ustawy o systemie oświaty w zw. z art. 75 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 poz. 23 dalej k.p.a.).

Zgodnie z art. 90n ust. 1 ustawy o systemie oświaty przyjęto, że w sprawach świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym, do których ustawa zalicza stypendium szkolne oraz zasiłek szkolny, wydaje się decyzje administracyjne. Zatem zdaniem organu nadzoru, nie można uzależnić przyznania wymienionych świadczeń od przedłożenia wyłącznie dokumentów wskazanych w § 6 ust. 1 Regulaminu,

ustanawiając zamknięty katalog środków dowodowych. Dokument w postaci rachunku czy faktury jest tylko jednym ze środków dowodowych przewidzianych w Kodeksie postępowania administracyjnego. Zgodnie bowiem z art. 75 § 1 k.p.a. jako dowód należy dopuścić wszystko, co może przyczynić się do wyjaśnienia sprawy, a nie jest sprzeczne z prawem. W szczególności dowodem mogą być dokumenty, zeznania świadków, opinie biegłych oraz oględziny. Przyjęte stanowisko znajduje potwierdzenie w wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 27 kwietnia 1992 r. (sygn. akt III SA 1838/91), zgodnie z którym „ustalenie bez wyraźnej podstawy ustawowej, że pewne fakty mogą być udowodnione jedynie za pomocą ściśle określonych dowodów, jest sprzeczne z art. 75 k.p.a.". Oznacza to, że jakiegokolwiek ograniczenia ustalonego w art. 75 k.p.a. zakresu środków dowodowych muszą mieć wyraźną podstawę w przepisie rangi ustawowej. Natomiast w sytuacji, gdy takie ograniczenia są ustanawiane w drodze aktów niższego rzędu bez wyraźnego upoważnienia ustawowego, nie są one wiążące. Przyjęcie zatem, bez wyraźnej podstawy zawartej w ustawie, że pewne fakty mogą być udowodnione wyłącznie za pomocą ściśle określonych dowodów, należy uznać za sprzeczne z art. 75 k.p.a.

Ponadto podkreślić należy, iż pomoc udzielana na podstawie przepisów art. 90d ustawy o systemie oświaty ma charakter bezpośredni, nie może być zatem uzależniona od uprzedniej zapłaty przez wnioskodawcę kosztów zakupionych usług lub rzeczy, ponieważ brak w tym zakresie podstawy prawnej. Oznacza to, że rada gminy nie może ustalać w regulaminie udzielania pomocy materialnej, że będzie refundowała wydatki poniesione przez ucznia na podstawie przedłożonych dokumentów – jeżeli refundacja ta wprowadzana jest na zasadzie wyłączności. Taki sposób udzielania stypendiów jest niezgodny z formą pomocy określoną w art. 90d ust. 2 - 4 ustawy o systemie oświaty.

Istota stypendium polega na tym, iż ma być udzielone uczniowi w celu umożliwienia poniesienia wydatków, gdyż zwraca się o taką pomoc właśnie z tego powodu, że znajduje się w trudnej sytuacji materialnej i nie dysponuje środkami finansowymi (vide: wyroki WSA w Gliwicach z dnia 21 października 2013 r. sygn. akt IV SA/GI 894/12 oraz z dnia 1 sierpnia 2013 r. sygn. akt IV SA/GI 893/12).

Biorąc powyższe pod uwagę należy stwierdzić, że wydanie rozstrzygnięcia nadzorczego jest w pełni uzasadnione.

Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.

Wojewoda Wielkopolski
(-) Zbigniew Hoffmann